22. 8. 2003

ID: 21948

Zákonná lhůta pro ohlášení nabytí majetku obcí ve smyslu zákona č. 172/1991 Sb.

Lhůta stanovená v § 8 zákona č. 172/1991 Sb. je lhůtou pořádkovou a vlastní zápis vlastnického práva do evidence nemovitostí (dnes do katastru nemovitostí), k jehož přechodu na obce došlo ex lege k uvedenému dni, má pouze účinky deklaratorní.

Lhůta stanovená v § 8 zákona č. 172/1991 Sb. je lhůtou pořádkovou a vlastní zápis vlastnického práva do evidence nemovitostí (dnes do katastru nemovitostí), k jehož přechodu na obce došlo ex lege k uvedenému dni, má pouze účinky deklaratorní.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26.11.2002, sp.zn. 30 Cdo 2232/2000)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Město M., zastoupeného advokátem, proti žalovaným 1/ Okresnímu průmyslovému podniku M., státnímu podniku v likvidaci, zastoupenému advokátem, 2/ JUDr. H. U., jako správkyni konkursní podstaty úpadce společnosti P. C., spol. s r. o., 3/ U. E., spol. s r. o., 4/ B. J., zastoupené advokátem, 5/ S. V. a 6/ A. V., obou zastoupených advokátem, o určení vlastnictví k nemovitosti a o určení neplatnosti kupních smluv, vedené u Okresního soudu v Mělníku pod sp. zn. 6 C 162/95, o dovolání žalovaných 1/, 4/, 5/ a 6/ proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. dubna 2000, č. j. 25 Co 490/99-245, tak, že dovolání žalovaných 5/ a 6/ proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. dubna 2000, č. j. 25 Co 490/99-245, pokud jím byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Mělníku ze dne 30. října 1998, č. j. 6 C 162/95-176, ve výroku II. a ve výroku VIII., v části týkající se těchto žalovaných, zamítl a dovolání žalovaných 1/ a 4/ odmítl.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Mělníku rozsudkem ze dne 30. října 1998, č. j. 6 C 162/95-176, vyslovil výrokem I., že uděluje souhlas k rozšíření žaloby o určení, že kupní smlouva, uzavřená dne 23. dubna 1995 mezi čtvrtou žalovanou jako prodávající a žalovanými číslo 5/ a 6/ jako kupujícími, o prodeji domu čp. 23 se st. p. č. 12 o výměře 261 m2, nacházejících se v obci a katastrálním území M., je neplatná. Výrokem II. určil, že žalobce je vlastníkem domu čp. 23 na st. p. č. 12 o výměře 261 m2, zapsaných u Katastrálního úřadu v M. pro obec a katastrální území M. Výrokem III. zamítl žalobu na určení vlastnictví k domu čp. 23 se st. p. č. 12 v obci a katastrálním území M. vůči žalovaným 1/, 2/, 3/ a 4/. Výrokem IV. zamítl žalobu na určení neplatnosti kupních smluv, uzavřených dne 13. ledna 1992, 11. října 1992, 13. ledna 1994 a 24. března 1995, týkajících se prodeje domu čp. 23 se st. p. č. 12 v obci a katastrálním území M. Výrokem V. zastavil řízení o nařízení předběžného opatření, jímž by byl čtvrté žalované uložen zákaz nakládat s domem čp. 23 se st. p. č. 12 v obci a katastrálním území M. Konečně výroky VI., VII. a VIII. rozhodl o náhradě nákladů řízení mezi jednotlivými účastníky tohoto řízení.

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 18. dubna 2000, č. j. 25 Co 490/99-245, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil, rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení a vyslovil, že se ve věci připouští dovolání.

Odvolací soud svoje rozhodnutí odůvodnil především tím, že odvoláním (žalobce, a žalovaných 4/, 5/ a 6/) byly napadeny výroky rozsudku soudu prvního stupně, pokud jimi tento soud rozhodoval ve věci samé. Při přezkoumání vyhovujícího výroku rozsudku soudu prvního stupně na určení, že žalobce je vlastníkem domu čp. 23 na st. p. č. 12 o výměře 261 m2, zapsaných u Katastrálního úřadu v M. pro obec a katastrální území M., odvolací soud uvedl, že vycházel z důkazů provedených soudem prvního stupně a z důkazů, které v odvolacím řízení provedl sám. Poukázal na skutečnost, že mezi účastníky nebylo v zásadě sporu, že předmětný nemovitý majetek lze podřadit pod ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 172/1991 Sb., o majetku obcí potud, že se nachází v katastrálním území M. a byl k 24. květnu 1991 ve vlastnictví České republiky ve správě prvního žalovaného, jehož zřizovatelem byl Okresní úřad v M. Spornou zůstala otázka, zda zmíněný dům byl k uvedenému datu domem obytným ve smyslu ustanovení § 41/1964 Sb., o hospodaření s byty či nikoliv. Zde se ztotožnil se závěry soudu prvního stupně, pokud dospěl k závěru, že uvedený dům byl ve smyslu ustanovení § 59 zákona č. 41/1964 Sb. ke dni 24. května 1991 domem obytným. Proto též odvolací soud shodně se soudem prvního stupně konstatoval, že dnem 24. května 1991 přešlo vlastnické právo k dotčenému domu podle § 3 zákona č. 172/1991 Sb. do vlastnictví žalobce, když tak byly splněny veškeré zákonné předpoklady. Proto je třeba kupní smlouvy uzavřené mezi žalovanými hodnotit podle § 39 občanského zákoníku (dále jen "o. z.") jako absolutně neplatné právní úkony.

K námitkám žalovaných, že postup žalovaných byl podmíněn postojem žalobce, který (původně) nezpochybňoval jejich vlastnictví, když mimo jiné v zákonné lhůtě jednoho roku neuplatnil svůj nárok u katastrálního úřadu, odvolací soud shodně se soudem prvního stupně připomněl, že lhůta jednoho roku (po nabytí vlastnictví k nemovitým věcem, kdy obce byly povinny podle § 8 zákona č. 172/1991 Sb. učinit návrh příslušnému (tehdejšímu) středisku geodézie na zápis těchto nemovitých věcí do evidence nemovitostí), je lhůtou pořádkovou a nikoliv lhůtou propadnou. Pokud se žalovaní dovolávali (v této souvislosti) ustanovení § 3 odst. 1 o. z., pak odvolací soud poukázal na skutečnost, že žalobce svým dopisem ze dne 14. února 1992 vyzval prvého žalovaného k převodu vlastnictví k předmětným nemovitostem na město M. Stalo se tak tedy ještě před registrací kupní smlouvy mezi prvními dvěma žalovanými (k níž došlo teprve dne 15. června 1992). První žalovaný měl proto vědomost o tom, že žalobce uplatňuje svá vlastnická práva k dotčené nemovitosti.

Odvolací soud konečně odůvodnil výrok týkající se návrhu žalovaných 4/, 5/ a 6/, aby ve věci bylo připuštěno dovolání podle § 239 odst. 1 občanského soudního řádu (dále jen "o. s. ř."). Zde za otázku zásadního právního významu označil skutečnost, zda nedodržení zákonné lhůty pro ohlášení nabytí majetku ve smyslu zákona č. 172/1990 Sb. nezbavuje žalobce práva vznést námitku absolutní neplatnosti právních úkonů uzavřených mezi žalovanými, kteří nabyli vlastnického práva v dobré víře.

Tento rozsudek Krajského soudu v Praze nabyl právní moci dne 21. června 2000.

Proti uvedenému rozsudku odvolacího soudu dne 15. června 2000 podala včasné dovolání žalovaná 4/. Podáním ze dne 3. července 2000, došlým soudu prvního stupně následujícího dne pak dovolání podali žalovaní 1/, 5/ a 6/.

Žalovaná 4/ ve svém dovolání, jímž rozhodnutí odvolacího soudu napadá v celém rozsahu (když případně nevymezuje, že by se týkalo pouze některých výroků zmíněného rozsudku), konstatovala, že toto dovolání je přípustné podle ustanovení § 239 odst. 1 o. s. ř. Dovolatelka vytýká, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci (dovolací důvod podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. d/ o. s. ř.).

Dovolatelka zejména v dovolání odkazuje na nález Ústavního soudu České republiky č. II ÚS 28/96, v němž je prezentován názor, že i když je právní úkon neplatný pro nedostatek vážnosti vůle, účastník, který předpokládal, že jde o úkon učiněný vážně, se ho může dovolat tak, jako kdyby byl platný, a to s přihlédnutím k § 3 o. z. Podle mínění dovolatelky v tomto případě Ústavní soud dovodil, že se absolutní neplatnosti právního úkonu nemůže dovolávat ten, kdo sám způsobil, resp. zavinil, že druhá strana byla v dobré víře, že věc po právu a v souladu se zákonem nabývá. V posuzovaném případě proto není bez významu, jestliže žalobce neuplatnil svůj nárok na předmětné nemovitosti ve smyslu zákona č. 172/1991 Sb. tak, jak tento zákon předepisuje, tj. že do jednoho roku od účinnosti zákona neuplatnil tento nárok požadavkem na zápis vlastnického práva do tehdejší evidence nemovitostí.

Nadto dovolatelka považuje za problematický závěr o tom, že dům čp. 23 měl povahu domu obytného ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 172/1991 Sb.

Dovolatelka pak má konečně zato, že v daném případě by bylo v rozporu s dobrými mravy, aby soud přihlížel k námitce absolutní neplatnosti všech kupních smluv, které byly uzavřeny ohledně dotčených nemovitostí od roku 1991 do roku 1996.

Ve svém dovolání proto žalobkyně 4/ navrhla, aby dovoláním napadený rozsudek byl zrušen, a aby věc byla vrácena odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Dovolatelé 1/, 5/ a 6/ svým dovoláním výslovně napadli výrok rozsudku odvolacího soudu, kterým byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen ve výroku, jímž bylo určeno, že žalobce je vlastníkem sporem dotčených nemovitostí. Přípustnost dovolání je podle dovolatelů založena ustanovením § 239 odst. 1 o. s. ř. a § 237 odst. 1 písm. b) a f) téhož zákona. Uplatňují pak dovolací důvod podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. a) a d) o. s. ř.

Naplnění dovolacího důvodu ve smyslu ustanovení § 241 odst. 3 písm. a) o. s. ř. dovolatelé spatřují ve skutečnosti, že v případě třetího žalovaného byl na jeho majetek prohlášen konkurs s účinky ke dni 12. ledna 1999. Přesto odvolací soud řízení i nadále vedl proti tomuto úpadci, nezjišťoval stanoviska ostatních účastníků ohledně návrhu na pokračování v přerušeném řízení a ani neoslovil správce konkursní podstaty ve věci pokračování ve sporu a řízení proti tomuto správci konkursní podstaty nevedl. V důsledku toho v odvolacím řízení vystupoval jako účastník řízení úpadce (žalovaný 3/), který neměl způsobilost být účastníkem řízení, přičemž advokátu JUDr. Z. L. (správci konkursní podstaty) byla odňata možnost jednat před soudem (tj. jde o vady, na něž dopadá ustanovení § 237 odst. 1 písm. b/ a f/ o. s. ř.). Ač proti tomuto žalovanému byla žaloba zamítnuta, dotýká se jej řešení otázky zásadního právního významu o uplatnění námitky absolutní neplatnosti právních úkonů uzavřených mezi žalovanými, pro níž odvolací soud připustil dovolání. Navíc v návaznosti na vzájemné vypořádání by se tato otázka týkala i majetku spadajícího do konkursní podstaty.

Pokud se týče dovolacího důvodu podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř., dovolatelé uvedli, že za rozhodující považují posouzení právní otázky, byl-li dotčený dům ke dni 24. května 1991 domem obytným ve smyslu ustanovení § 59 odst. 1 zákona č. 41/1964 Sb., o hospodaření s byty, či zda se o takový dům nejednalo. Dovolatelé na základě konkrétních skutkových tvrzení dovozují, že dotčený dům byl ke dni 24. května 1991 fakticky domem provozním (tj. nikoliv obytným) s jednou bytovou jednotkou v prvém poschodí. Nesplňoval proto předpoklady obsažené v ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) zákona č. 172/1991 Sb. Dovolatelé v této souvislosti též odkazují na závěry jednotlivých znaleckých posudků, které z tohoto pohledu předmětný dům posuzovaly s tím, že rozpory mezi těmito posudky nebyly soudy obou stupňů odstraněny.

Dále dovolatelé připomínají, že žalobce nesplnil povinnost, která mu byla uložena ustanovením § 8 zákona č. 172/1991 Sb., a to ač se považoval za vlastníka uvedených nemovitostí. Pokud by býval tuto povinnost splnil, nemohlo by dojít k pozdější registraci kupních smluv uzavřených mezi žalovanými. Porušením této povinnosti žalobce způsobil žalovaným 5/ a 6/ škodu. Uplatnění žaloby na určení vlastnictví žalobce k dotčeným nemovitostem je úkonem, kterým osoba porušivší právní povinnost zasahuje do práv a oprávněných zájmů žalovaných 5/ a 6/ jako vlastníků, kteří v důsledku tohoto porušení právní povinnosti žalobce uzavřeli v dobré víře kupní smlouvu o převodu nemovitosti. V tomto případě proto jde (ze strany žalobce) o právní úkon v rozporu s dobrými mravy.

Z uvedených důvodů navrhli, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, a aby věc byla vrácena odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Ostatní účastníci se k podaným dovoláním nevyjádřili.

S přihlédnutím k části dvanácté, hlavě první, bodu 17. zákona č. 30/2000 Sb., kterým byl novelizován mimo jiné též občanský soudní řád, Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř) věc projednal a rozhodl podle znění o. s. ř. účinného do 31. prosince 2000.

Dovolací soud uvážil, že podaná dovolání byla podána oprávněnými osobami - účastníky řízení, řádně zastoupenými advokátem podle ustanovení § 241 odst. 1 o. s. ř., stalo se tak ve lhůtě stanovené ustanovením § 240 odst. 1 o. s. ř., je charakterizováno obsahovými i formálními znaky požadovanými ustanovením § 241 odst. 2 o. s. ř. Dále se dovolací soud zabýval otázkou přípustnosti podaných dovolání.

V případě dovolání žalovaných 1/ a 4/ je třeba uvážit, že z ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. vyplývá, že k podání dovolání je oprávněn jen ten účastník řízení, kterému nebylo rozhodnutím odvolacího soudu plně vyhověno, resp. kterému byla tímto rozhodnutím způsobena jiná určitá újma na jeho právech. Při tomto posuzování není možno brát v úvahu subjektivní přesvědčení účastníků řízení, ale jen objektivní skutečnost, že rozhodnutím odvolacího soudu byla způsobena účastníku určitá újma, kterou lze odstranit zrušením napadeného rozhodnutí. Tuto úvahu je třeba pochopitelně vztáhnout k výroku rozhodnutí, proti němuž účastník zvažuje možnost podat dovolání (§ 155 odst. 1 věta první o. s. ř.). Pokud však účastník má zato, že je dotčen závěry, které byly podkladem rozhodnutí odvolacího soudu, a které tento soud ozřejmil v odůvodnění svého rozhodnutí (§ 157 odst. 2 o. s. ř.), pak tento účastník nemůže hledat případnou nápravu cestou dovolání. Podle ustanovení § 236 odst. 2 o. s. ř. totiž není dovolání jen proti důvodům rozhodnutí přípustné.

O takový případ jde i v posuzované věci, kdy žalovaní 1/ a 4/, ač byla žaloba proti nim v plném rozsahu soudem prvního stupně zamítnuta, přičemž odvolací soud v této části toto rozhodnutí potvrdil (takže z tohoto pohledu byli z hlediska podané žaloby tito žalovaní v řízení úspěšní), pouze nesouhlasí s důvody, pro které tak soud druhého stupně učinil (resp. v případě prvního žalovaného dovolání směřuje proti výroku rozsudku odvolacího soudu, který se tohoto žalovaného netýkal). To s ohledem na vyložené nemůže odůvodnit případný závěr, že by v této věci byli tito žalovaní oprávněni - byť z jakéhokoliv dovolacího důvodu - podat dovolání.

Za tohoto stavu proto dovolacímu soudu nezbylo, než dovolání obou těchto dovolatelů podle ustanovení § 243b odst. 4 ve spojení s § 218 odst. 1 písm. b) o. s. ř. odmítnout jako dovolání podané někým, kdo k dovolání nebyl oprávněn.

Bylo již uvedeno, že žalovaní 5/ a 6/ dovoláním napadli výrok rozsudku odvolacího soudu, kterým byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně, pokud jím bylo pod bodem II. výroku určeno, že žalobce je vlastníkem sporem dotčených nemovitostí. Na rozdíl od již uvedených dvou žalovaných jsou tito dovolatelé k podání dovolání legitimováni, když jim tímto výrokem odvolacího soudu nebylo vyhověno, resp. tímto výrokem jim byla způsobena újma na jejich právech, neboť v tomto případě ve sporu podlehli. Protože pak odvolacím soudem bylo dovolání připuštěno výrokem napadeného rozsudku, aniž ve výroku současně vymezil rozsah přípustnosti dovolání, je třeba vycházet z faktu, že takto bylo připuštěno dovolání pro případné řešení všech právních otázek, o kterých odvolací soud ve věci rozhodoval. Není proto významné, jaké právní otázky eventuálně zmínil v rámci odůvodnění tohoto výroku podle § 239 odst. 1 o. s. ř. (lze srovnat např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. prosince 1998 sp. zn. 32 Cdo 769/98).

Dovolatelé 5/ a 6/ vytýkají napadenému rozhodnutí vady ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) a f) o. s. ř. (uplatňují tedy dovolací důvod podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. a/ cit. zákona) a dále pak výslovně zmiňují dovolací důvod podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř.

Dovolací soud za tohoto stavu vzhledem k dovolání těchto žalovaných přezkoumal napadený výrok rozsudku Krajského soudu v Praze v souladu s ustanovením § 242 odst. 1 až 3 o. s. ř. a dospěl k závěru, že výtkám obsaženým v dovolání těchto žalovaných není možno v jejich podstatě přisvědčit, takže z tohoto pohledu je třeba tento výrok napadeného rozhodnutí považovat za správný (§ 243b odst. 1 o. s. ř.).

S přihlédnutím ke znění ustanovení § 242 o. s. ř. je třeba konstatovat, že právní úprava institutu dovolání obecně vychází ze zásady vázanosti dovolacího soudu rozsahem dovolacího návrhu. Dovolací soud je však přitom vázán nejen rozsahem dovolacího návrhu, ale i uplatněným dovolacím důvodem. Současně je však povinen přihlédnout i k vadám uvedeným v ustanovení § 237 o. s. ř., a pokud je dovolání přípustné, pak i k vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, a to i tehdy, když nebyly uplatněny v dovolání.

Dovolání žalovaných 5/ a 6/ sice výslovně odkazuje na ustanovení § 237 odst. 1 o. s. ř., nečiní tak však ve skutečnosti k dovoláním napadenému výroku rozsudku odvolacího soudu, ale k výroku tohoto rozhodnutí, který se týkal žalovaného 3/ (který byl ve vztahu k těmto žalovaným, ovšem v postavení samostatného procesního společníka), vůči němuž řízení skončilo pravomocným zamítnutím žaloby,

která proti němu v této věci směřovala, a který tedy nebyl otevřen dovolacímu přezkumu. Tato výtka se tak nemohla projevit u výroku napadeného zmíněnými dovolateli. Přitom ani z obsahu spisu se existence vad, které by poznamenaly dovolateli napadený výrok rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 o. s. ř., nepodává. Totéž lze říci o případných jiných vadách, které by mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3 věta druhá o. s. ř.).

Pokud se týče druhého dovolateli 5/ a 6/ uplatněného dovolacího důvodu, pak v případě, že je přípustnost dovolání ve věci založena podle ustanovení § 239 odst. 1 o. s. ř., pak důvodem musí být to, že rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam. Zde je nutno poukázat na to, že zákon zde svěřuje odvolacímu soudu oprávnění založit přípustnost dovolání proti vlastnímu rozhodnutí, proti němuž by jinak dovolání nebylo přípustné. Toto řešení umožňuje v konkrétní věci posoudit, zda význam rozhodnutí vyžaduje jeho přezkoumání v dovolacím řízení. Je nepochybné, že připuštění přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu tímto způsobem má povahu výjimečného opatření, a že je vyhrazeno jen pro řešení závažných právních otázek, přičemž je nezbytné, aby šlo o takové otázky, které se staly vlastním právním podkladem rozhodnutí odvolacího soudu. Musí se současně jednat o právní otázky, jejichž právní význam se vztahuje ne toliko úzce k vlastní projednávané věci, ale jejich právní dopad je třeba posuzovat obecně. K naplnění tohoto předpokladu proto dochází především tehdy, jde-li o řešení právních otázek v právní teorii a praxi dosud sporných a judikaturou neřešených.

Jestliže zákon uděluje toto oprávnění jen jako výjimečné a za výslovného předpokladu, že jde o rozhodnutí po právní stránce zásadního významu, pak se dovozuje, že dovolání v těchto případech může být připuštěno jen pro řešení právních otázek. Z této zákonné zásady je proto třeba dovodit, že dovolatel je oprávněn napadnout rozhodnutí odvolacího soudu za podmínek ustanovení § 239 o. s. ř. jen z důvodu uvedeného v § 241 odst. 2 písm. d) o. s. ř., tj. pouze proto, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Za nesprávné právní posouzení je pak třeba považovat omyl soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav. O takový případ jde tehdy, jestliže soud buď použil při právním posouzení věci jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo jestliže sice správně aplikoval odpovídající právní předpis, ale nesprávně jej vyložil.

Pokud se dovolatelé v tomto případě zabývají mimo jiné otázkou, zda sporem dotčený dům bylo třeba klasifikovat jako dům obytný či nikoliv, pak vycházejí z jimi tvrzeného faktu nesprávného hodnocení soudy provedených důkazů. Dovolatelé zejména odkazují na dopis Městského úřadu v M. ze dne 17. ledna 1999, který mají za souhlas podle § 57 odst. 2 zákona č. 41/1964 Sb. k užívání bytu k jiným účelům, než k bydlení. Podle dovolatelů soudy obou stupňů nedostatečně vyhodnotily dopis stavebního úřadu ze dne 29. dubna 1991, zaslaný prvnímu žalovanému. Z tohoto dopisu je zřejmé, že již přede dnem 24. května 1991 celé přízemí domu čp. 23 v M. nebylo bytem, ale nebytovými prostory - provozovnou. Proto dovolatelé dovozují, že ke dni 24. května 1991 byl v dotčeném domě pouze jediný byt určený k bydlení a následné rozhodnutí Městské rady Městského úřadu v M. ze dne 25. června 1991 a poté rozhodnutí z července téhož roku byly pouze potvrzením faktického stavu existujícího přede dnem 24. května 1991. Tedy k uvedenému dni tento dům již fakticky domem obytným nebyl, ale provozním domem s jednou bytovou jednotkou. Nesplňoval proto podmínky uvedené v ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) zákona č. 172/1991 Sb. Soud ovšem nesprávně převzal závěry o charakteru jednotlivých obytných místností a posouzení charakteru domu jako obytného ze znaleckého posudku soudní znalkyně E. Š. Přitom rozpory mezi jednotlivými znaleckými posudky, které se této otázky týkaly, nebyly soudy obou stupňů odstraněny.

Z uvedeného však je zřejmé, že ač zde dovolatelé odkazují na dovolací důvod ve smyslu ustanovení § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř., fakticky tak své výtky formulují podle předpokladů dovolacího důvodu ve smyslu ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř. Podle něho lze vytýkat pochybení ve zjištění skutkového stavu věci, které spočívá v tom, že skutkové zjištění, které bylo podkladem pro rozhodnutí odvolacího soudu, je vadné. Musí tedy jít o skutkové zjištění, na jehož základě odvolací soud věc posoudil po stránce právní, a které nemá oporu v provedeném dokazování (jde o případ, kdy nesprávné skutkové zjištění bylo příčinou nesprávného rozhodnutí). Skutkové zjištění nemá oporu v provedeném dokazování, jestliže výsledek hodnocení důkazů soudem neodpovídá ustanovení § 132 o. s. ř., protože soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo z přednesu účastníků nevyplynuly nebo ani jinak nevyšly za řízení najevo, nebo jestliže soud pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány, resp. vyšly za řízení najevo, nebo v hodnocení důkazů po případě poznatků, které vyplynuly z přednesů účastníků, nebo které vyšly najevo jinak, z hlediska závažnosti, zákonnosti, pravdivosti eventuálně věrohodnosti, je logický rozpor, nebo konečně jestliže výsledek hodnocení důkazů neodpovídá tomu, co mělo být zjištěno způsobem, vyplývajícím z ustanovení § 133 až 135 o. s. ř. Skutkové zjištění pak nemá oporu v provedeném dokazování v podstatné části tehdy, týká-li se skutečností, které byly významné pro posouzení věci z hlediska hmotného, resp. procesního práva.

Jak však již bylo vyloženo výše, dovolací důvod ve smyslu ustanovení § 241 odst. 3 písm. c) o. s. ř. nelze s úspěchem uplatnit v případě, že se přípustnost dovolání odvozuje z ustanovení § 239 téhož zákona. Dovolací soud proto v tomto případě nebyl oprávněn k popsané výtce dovolatelů 5/ a 6/ přihlížet.

Naproti tomu v otázce, zda nedodržení zákonné lhůty pro ohlášení nabytí majetku obcí ve smyslu zákona č. 172/1991 Sb., nezbavuje žalobce práva vznést námitku absolutní neplatnosti právních úkonů mezi žalovanými, kteří vlastnictví nabývali v dobré víře, dovolatelé 5/ a 6/ dovolací důvod podle ustanovení § 241 odst. 3 písm. d) o. s. ř. exponují. Zde však je třeba zdůraznit, že k přechodu určitého majetku České republiky na základě zákona č. 172/1991 Sb. do vlastnictví obcí došlo ex lege ke dni 24. května 1991. Podle § 8 zákona č. 172/1991 Sb. byly obce povinny do jednoho roku od nabytí vlastnictví k nemovitým věcem podle tohoto zákona učinit návrh na zápis těchto nemovitých věcí do evidence nemovitostí. Lhůta stanovená v tomto ustanovení je však pouze lhůtou pořádkovou a vlastní zápis vlastnického práva do evidence nemovitostí (dnes do katastru nemovitostí), k jehož přechodu na obce došlo ex lege k uvedenému dni, má pouze účinky deklaratorní. Tato skutečnost platí na souzený případ bez ohledu na to, zda ve věci byl veden mezi účastníky spor či nikoliv. Nelze proto dovozovat, že to, pokud žalobce uplatnil svůj nárok v tomto řízení, je případně v rozporu s dobrými mravy (§ 3 o. z.). Skutečností ovšem též je, že případné porušení právní povinnosti ze strany žalobce, může v dané věci - jak zmiňují dovolatelé - znamenat eventuální vznik škody na straně žalovaných. Řešení této otázky však nebylo předmětem daného sporu.

Protože dovolací soud je - jak již bylo vysvětleno - vázán obsahem podaného dovolání, pak z hlediska výtek žalovaných 5/ a 6/ obsažených v jejich dovolání nelze dovodit, že by soud druhého stupně věc neposoudil správně. Proto za situace, kdy je dovolací soud vázán obsahem podaného dovolání, bylo třeba, aby z tohoto důvodu klasifikoval napadený výrok rozsudku odvolacího soudu jako správný (§ 243b odst. 1 o. s. ř.). Proto dovolání těchto žalovaných proti uvedenému výroku zamítl.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Zastavení exekuce
- Majetková podstata (exkluzivně pro předplatitele)
- Náhrada škody (exkluzivně pro předplatitele)
- Náhrada škody zaměstnancem
- Náklady řízení (exkluzivně pro předplatitele)
- Zajištění dluhu (exkluzivně pro předplatitele)
- Způsobilost být účastníkem řízení (exkluzivně pro předplatitele)
- Náhrada škody
- Katastr nemovitostí
- Insolvence a SJM
- Vedlejší účastník